

AVONDGEBED IN DE STILLE WEEK

Dinsdag 27 maart 2018, 19.00 uur

Trinitatiskapel

Voorgangers: ds J. Klijnsma
ds R. Dewandeler

Organist: Bart van Buitenen

- woord van welkom

- bemoediging v. Onze hulp in de Naam van de HEER
a. Die Hemel en aarde gemaakt heeft

- drempelgebed v. HEER onze God,
vergeef ons al wat wij misdeden,
en laat ons weer in vrede leven
a. Amen.

- avondlied: **gezang 247**

- 1 Blijf mij nabij, wanneer het duister daalt.
De nacht valt in, waarin geen licht meer straalt.
Andere helpers, Heer, ontvallen mij.
De hulpelozen hulp, wees mij nabij.
- 2 Reste avec nous, Seigneur, le jour décline,
la nuit s'approche et nous menace tous ;
mais près de toi, toute ombre s'illumine :
reste avec nous, Seigneur, reste avec nous.
- 3 Wees bij mij, nu de dag ten einde spoedt.
Alles verdoft wat glans bezat en gloed.
Alles vervalt in 't wisselend getij,
maar Gij die eeuwig zijt, blijf mij nabij.
- 4 Jour après jour, il nous faut ta présence
pour nous garder du mal et de ses coups.
Seuls, loin de toi, nous sommes sans défense ;
Reste avec nous, Seigneur, reste avec nous.
- 5 U heb ik nodig, uw genade is
mijn enig licht in nacht en duisternis.
Wie anders zal mijn leidsman zijn dan Gij?
In nacht en ontij, Heer, blijf mij nabij.

- psalmengebed v. Haast U, o Heer, tot mijn hulp!
a. en wees tot mijn redding gereed!

Psalm 91 lezen: 1-10
zingen: 7 en 8

- schriftlezing Jesaja 49: 1-6

¹ Eilanden, hoor mij aan,
verre volken, luister aandachtig.
Al in de schoot van mijn moeder
heeft de HEER mij geroepen,
nog voor ze mij baarde noemde hij mijn naam.
² Mijn tong maakte hij scherp als een zwaard,
hij hield me verborgen in de schaduw van zijn hand;
hij maakte me tot een puntige pijl,
hij stak me weg in zijn pijlkoker.
³ Hij heeft me gezegd: 'Mijn dienaar ben jij.
In jou, Israël, toon ik mijn luister.'
⁴ Maar ik zei: 'Tevergeefs heb ik me afgemat,
ik heb al mijn krachten verbruikt,
het was voor niets, het heeft geen zin gehad.
Maar de HEER zal me recht doen,
mijn God zal me belonen.'
⁵ Toen sprak de HEER,
die mij al in de moederschoot
gevormd heeft tot zijn dienaar
om Jakob naar hem terug te brengen,
om Israël rond hem te verzamelen –
dat ik aanzien zou genieten bij de HEER
en dat mijn God mijn sterkte zou zijn.
⁶ Hij zei: 'Dat je mijn dienaar bent
om de stammen van Jakob op te richten
en de overlevenden van Israël terug te brengen,
dat is nog maar het begin.
Ik zal je maken tot een licht voor alle volken,
opdat de redding die ik brengen zal
tot aan de einden der aarde reikt.'

- een woord ter overweging

LichT

(Jesaja 49,1-6)

Wij lezen net een stuk uit het boek Jesaja, waar het over Gods volk gaat, dat als “licht voor alle volken” wordt gezien (49,6). Wij christenen lezen deze verzen in het kader van de stille week, kijkend naar Jezus, de lijdende knecht; de messiaanse dimensie die Jesaja in Gods volk ziet, richten wij op Jezus – dat doen wij in navolging van Paulus en Barnabas (zie Hand. 13,46). De Messias die, schrijft Jesaja, dus veel meer dan een knecht is: hij is “licht voor alle volken”. Een sleutelpassage voor de joden evenals voor de christenen: hij leidt ons van slavernij (een pijnlijke ervaring van het volk uit het Oude Testament) naar het licht!

Het licht! Wat een prachtig thema. Soms verwijt men aan het christendom zijn strenge voorstellingen van God – een God die straft, zich wreekt of schijnbaar ten onrechte voorbestemt – met als gevolg een sombere visie over het geloof en een overdreven schuldgevoel. In tegendeel, door het over het licht te hebben, gaat het bij Jesaja heel anders: het beeld van het licht suggereert een optimistische, universele en hoopvolle theologie.

En dit is misschien wel de geniale uitvinding van deze hoofdstukken uit de Bijbel, geschreven in de 6^e eeuw voor Christus, aan het einde van de Babylonische ballingschap. Je voelt hier de mesopotamische invloeden, met het licht als Goddelijk kenmerk. Sommige kleitabletten laten een Goddelijke zon zien die uit de bergen komt, stralende personages, symbolen van licht, telkens uitdrukkingen van verhevenheid, van het hemelse en van de goddelijkheid.

Mesopotamiërs zijn overigens niet de enigen die gefascineerd waren door de zon. Ergens associëren wij het licht ook met het allerhoogste (sterren in de melkweg), met het meest oorspronkelijk (de big-bang), met het allersnelste (volgens Einstein), met het allerintelligentste (de Verlichtingen). Het licht gezien als wat van bovenaf komt. Laat ons aan Petrus in de gevangenis denken: “En zie, er stond een engel van de Heere en er scheen een licht in het vertrek” (Hand 12,7). Het licht: een natuurfenomeen dat in veel culturen en religies gezien werd als een spiritueel fenomeen, oorsprong van alles.

Het licht, wat niet hetzelfde is als vuur: vuur verwoest, licht daarentegen creëert leven, helderheid. Vuur bedreigt, licht trekt aan. Want het licht is een symbool van hoop, tegen alle duisternis van het leven in, zoals in dit lied van Leonard Cohen (1992): “*There is a crack, a crack in everything; that’s how the light gets in*” (er is een breuk, in alles is er een breuk; waardoor het licht naar binnen komt).

Licht als symbool van hoop, een van de mooiste waarden van het christendom; niet voor niets beginnen wij de stille week met een tekst over het licht. Deze dagen gaan wij gebeurtenissen gedenken die verre van vrolijk zijn, tragische gebeurtenissen: het lijden, het verraad, de kruisiging en de dood. Toch in het hoopvolle perspectief van de wederopstanding, met de hoop dat door al deze verwondingen, scheuren en gebreken van het bestaan heen, een verfrissende en creatieve zonnestraal erin slaagt door te breken. Amen.

Ds. R.-L. Dewandeler

gelegenheid tot persoonlijke overdenking

- avondlied: **gezang 513**

1 God heeft het eerste woord.
Hij heeft in den beginne
het licht doen overwinnen,
hij spreekt nog altijd voort.

2 La parole est à Dieu.
Dès la première aurore
trionphe la lumière ;
Dieu nous parle aujourd’hui.

3 God heeft het laatste woord.
Wat Hij van oudsher zeide,
wordt aan het eind der tijden
in heel zijn rijk gehoord.

3 Dieu dit le dernier mot.
La parole première
sera partout présente
jusqu’à la fin des temps.

4 God staat aan het begin.
en Hij komt aan het einde.
Zijn woord is van het zijnde
oorsprong en doel en zin.

- gebeden

v. wij bidden U samen
a. HEER, ontferm U!
v. HEER,

stilte voor persoonlijk gebed

Luthers Avondgebed

**Heer, blijf bij ons, want het is avond
en de nacht zal komen.**

**Blijf bij ons en bij uw ganse Kerk
aan de avond van de dag,
aan de avond van het leven,
aan de avond van de wereld.**

**Blijf bij ons
met uw genade en goedheid,
met uw troost en zegen,
met uw woord en sacrament.**

**Blijf bij ons
wanneer over ons komt
de nacht van beproeving en van angst,
de nacht van twijfel en aanvechting,
de nacht van de strenge, bittere dood.**

**Blijf bij ons
in leven en in sterven,
in tijd en eeuwigheid.**

Amen.

- zegenbede

v. Zegene en behoede ons
de almachtige en barmhartige God
de Vader, de Zoon en de Heilige Geest
a. Amen